

MUNI
FI

Profesní etika v IT

Jak se pozná „dobrý informatik“?

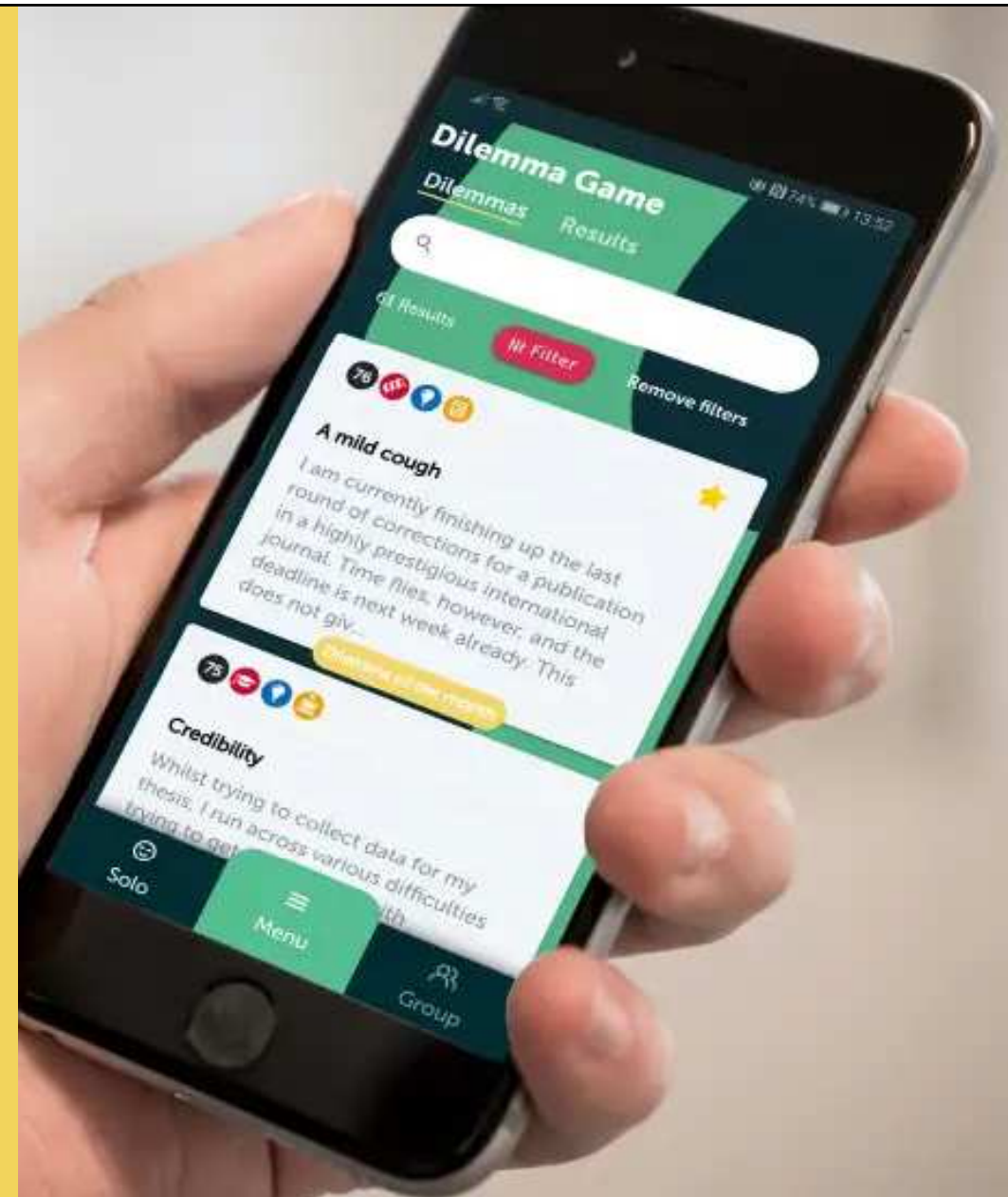
Mgr. Tomáš Foltýnek, Ph.D.

foltynec@fi.muni.cz

Osnova dnešní přednášky

- Presentace studentů
 - Online identita
 - Rozpoznávání obličejů
- Dilemma Game
- Profesionální etika v IT: Co znamená „být dobrým informatikem“?

Dilemma Game

Dilema: Nestát příliš blízko...

- Právě jsem začal(a) doktorské studium a skvěle se mi spolupracuje s mým školitelem. Doslechl jsem se, že má intimní vztah s jednou ze svých doktorandek. Osobně jsem si ničeho neobvyklého nevšiml(a), i když je pravda, že jí s výzkumem hodně pomáhá. Včera, když jsem odcházel(a) pozdě večer, zahlédl(a) jsem je, jak stojí velmi blízko sebe. Nevím, co přesně se odehrávalo, ale je jisté, že to nebyl rozhovor o výzkumu. Co mám dělat?
 - A. Řeknu školiteli, že by měl ukončit vztah nebo svoji školitelskou roli. Pokud nebude souhlasit, informaci zveřejním.
 - B. Informuji příslušného proděkana.
 - C. Nechám to být, je to jejich soukromá záležitost.
 - D. Promluví si s danou doktorandkou a řeknu jí, že tohle je zdroj problémů. Rozhodnutí však nechám na ni.

Co vlastně znamená „dobrý informatik“?

- Co znamená „dobrý/dobrá/dobré“?
- Co všechno může být dobré?
- Dobré srdce, dobré plíce, dobrý přítel, dobrý vědec, dobré auto, dobrá paměť, dobré odpoledne
- Slovo „dobré“ je velmi flexibilní

Typologie „dobroty“

- Georg Henrik von Wright: Varieties of Goodness
 - Instrumentální
 - Dobrý nůž / kladivo / kolo / počítač
 - Technický (řemeslný)
 - Dobrý zedník / učitel / politik / programátor
 - Funkční
 - Dobrý zrak / plíce / paměť
 - Hedonický
 - Dobrá chuť / zábava / sex
 - Užitečný
 - Dobrá rada / zprávy
 - Morální
 - Dobrý člověk / vědec / kolega
- Které z uvedených kategorií „dobroty“ jsou zastoupené v IT? Jak?
 - Které jsou nejdůležitější?
 - Které jsou nejvíce opomíjené?

Integrity → Integrita, etika, sounáležitost

- Compliance with ethical and professional principles, standards, practices and consistent system of values, that serves as guidance for making decisions and taking actions.
- Dodržování etických a profesních zásad a postupů a konzistentní systém hodnot, které slouží jako vodítko pro rozhodování a pro jednání.

(definice dle [European Network for Academic Integrity](#))

Hodnoty / ctnosti

- Základní hodnoty akademické etiky podle [ICAI](#)
 - Poctivost, důvěra, férovost, respekt, odpovědnost, odvaha
- Ctnosti podle [Embassy of good science](#)
 - Zodpovědnost, dostupnost, účelnost, kolegiální, odbornost, úcta k pravidlům, odvaha, kreativita, kritické myšlení, zvědavost, píle, svědomitost, empatie, férovost, poctivost, skromnost, loajalita, rozvaha, mravnost, objektivita, otevřená mysl, trpělivost, vytrvalost, pozitivita, přesnost, sebereflexe, spolehlivost, rozhodnost, zdvořilost, odpovědnost, obětavost, nezištnost, upřímnost, důkladnost, transparentnost, důvěryhodnost
- Jsou tyto hodnoty relevantní i pro IT?

Ukončení předmětu

Autor: petesaloutos | Getty Images/iStockphoto

Požadavky na ukončení předmětu

- Předpokládá se zájem o téma
- Požadavek pro získání kolokvia: 60 bodů ze 100 možných
- 40 bodů: Aktivní účast na přednáškách
 - 8 x 2 body: 6 odpovědníků a 2 reflexe k zadaným článkům / filmu / podcastu
 - 12 x 2 body: Zapojení do diskuse
- 10 bodů: Online aktivita
 - Tipy na zajímavé články do předmětové diskuse v IS / Teamsech
 - Příspěvky na sociálních sítích, blogu, atd.
 - 5 bodů: **Podrobná zpětná vazba k předmětu**
- 40 bodů (nebo 2 x 20 bodů): Vlastní zpracování zvoleného tématu
 - Buď esej na dané téma
 - Nebo prezentace tématu na přednášce
- 10 bodů: Kritická zpětná vazba k eseji někoho jiného

Požadavky na esej

- Smyslem je důkladné porozumění zvolenému tématu
 - Rozebíraného v rámci předmětu → Zpracování do větší hloubky
 - Jiné související téma
 - Případová studie
- Rozsah 1500 – 2000 slov / 20 bodů
- Dodržování zásad akademického psaní
 - Stavění vlastních myšlenek na tom, co bylo publikováno dříve
 - Oddělit vlastní myšlenky od cizích
 - Pečlivé odkazování na použité zdroje
- Jazyk: čeština, slovenština, angličtina

Požadavky na zpětnou vazbu

- Přečíst esej někoho jiného
- Sepsat:
 - Co se mi líbilo a co se mi nelíbilo
 - S čím souhlasím, s čím nesouhlasím a proč
 - Co v eseji na dané téma chybělo či přebývalo
- Rozsah: 500 – 1000 slov
- Jazyk: čeština, slovenština, angličtina
 - Může se lišit od jazyka eseje

Termíny

- Aktivní účast na přednáškách do 18. 5.
- Online aktivita do 31. 5.
 - Přepočítání průběžně udělovaných bodů do intervalu <0; 10>
- Odevzdání esejů do 5. 6.
 - Za každý den zpoždění penalizace 2 body
- Odevzdání zpětné vazby na eseje do 26. 6.

- Uzavření hodnocení předmětu do 30. 6.